

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quæ sunt quæ retrahant à Deo, & quæ sint electionis Dei signa, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

quam saluandorum. Hoc, inquam, potest pusillanimitas suffragari ad consolationem, maxime cum & in parabola de decem virginibus adultis & ratione ventibus scriptum sit, quinque fuisse prudentes, & quinque fatuas, quod medietatem saluandorum significaret secundum litteram, exceptis pueris, & ante usum aut sine usu rationis decedentibus baptizatis. Veruntamen hoc soli notum est Deo. Nostrum est sentire de Domino in bonitate, & habere bonam voluntatem ad illum, multum que eius misericordiam confidere. Quod largiatur nobis Dominus noster Iesus Christus, qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Quae sint quae retrahant à Deo, & quae sint electionis Dei signa.

Misit seruos suos vocare inuitatos ad nuptias, Matthaei XXII. Haud dubium de Patre hoc omnium caelesti intelligitur, qui Christo filio suo nuptias fecit, desponsando ei Ecclesiam, hoc est, omnium electorum animas. Ad quarum nuptiarum prandium, id est, ad paratam Euangelicam doctrinam, & sacramenta nouae legis, quae sunt epulae huius conuiuij, inuitauit multos: ad quos etiam ut venirent, misit seruos suos, tam prophetas quam Apostolos, sed venire noluerunt. Sciendum igitur primo, Deum hominem dupliciter ad se vocare, vel occultè, vel manifestè. Serui autem occulti, seu nuncij Dei, sunt aspirationes sanctae, quibus ad cor hominis loquitur Deus. Eam ob rem Psalmista dicit: *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.* Et in Iob: *Porro ad me dictum est verbum absconditum.* Verbum absconditum est diuinæ inspirationis vox ad animam loquens. Exterior seu manifesta vocatio fit per praedicationem, per beneficia, per aduersitates, & huiusmodi. Verum hic dicitur, quod qui inuitati erant, venire neglexerant, quo indicatur multa suboriri impedimenta, quae hominem remorantur à Deo. Quibus tamen victis, spretis atque contritis coniungere nos debemus Deo, impedimenta que cuncta dirumpere.

Nuptiarum Dei prandium quod sit.

Vocatio hominem à Deo dupliciter. Nuncij Dei qui sint. Psalm. 84. Iob 4.

Impedimenta hominem à Deo retrahentia quae sunt. Voluntas propria quae dicitur & quae sit periculosa. Bernard.

Eccle. 15.

Negligentia quantum impeditur

Inquirendum igitur quae sint, quae nos à Deo aut retrahunt aut impediunt. Et est dicendum, quinque inueniri. Primum est, propria voluntas. Nam hic dicitur, quia nolabant venire. Obedire nolens Deo satis indicat praefere se propriam voluntatem suam diuinæ. De voluntate propria quandoquidem hic accipitur, ut non est subiecta, sed aliena & contraria Deo, dicit Bernardus: *Quid odit Deus aut punit, nisi propriam voluntatem?* Tolle propriam voluntatem, & infernus non erit. Quomodo enim voluntas bona origo est virtutis, ita voluntas mala scaturigo est omnium vitiorum. Non potest autem dici voluntas bona propria, quia si est bona, iam non est propria, sed communis Deo & sanctis. Mala voluntas sola dicitur propria. Idcirco Ecclesiasticus monet: *Post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua auertere. Si praesertim anima tua concupiscentias eius facient te in gaudium inimicis tuis.* Caueto igitur filij, ne in vobis sit voluntas quae non consentiat Deo, quia haec est mala & propria. Quicquid enim in nobis malum est, hoc nobis proprium est, quia non à Deo, sed à nobis est. Secundum est impedimentum negligentia. Ideo hic dicitur, postquam rex denuo misit seruos suos, illi autem neglexerunt. Inuenitur

RRRR nitur

T. VI
21

pediat hominem à Deo. Apocal. 3. Tepiditas quam sit homini perniciosa.

Leo Papa.

Matth. 20. Psalm. 100. Superbia quantum impedit hominem.

Cupiditas quomodo hominem retrahat à Deo.

Eccle. 1. Matth. 16. Marc. 8. Luc. 9. Matth. 16.

Diuitijs quomodo ad salutem suam vitatur homo. Psal. 61.

Iob. 1. Diuitiarum quomodo

nitur in hominibus quibusdam tepiditas, quæ Deo quoque nauseam prouocat, vt scribitur in Apocalypsi: *Vinam esses calidus aut frigidus, sed qui neque es calidus neque frigidus, incipiam te euomere ex ore meo.* Nulla res adeo est homini perniciofa quam tepiditas, quia non habet hæc opera bona quæ Deo placeant, nec opera vehementer mala quæ dolorem poenitentia inducant. Sunt enim ferè omnes tepidi, grandium siue malorum siue bonorum sibi nõ confej: quare nec stimulos quoque sentiunt conscientia remordentis, nec feruorem amoris. Hi plerumque rarius conuertuntur ad Deum, quam magni peccatores, cum nullum sibi suspicentur periculum. Verum non negligentibus, sed studiosis & operantibus prouenit regnum caelorum. Neque enim paterfamilias alijs voluit dare mercedem, quam in vineam conductis & mercenarijs. Ideo non dixit. *Voca negligentem aut fomiculosos, sed voca operarios & redde illis mercedem.* Tertium impedimentum est superbia, ambitioq; honoris seu potestatis. *Non habitabit, inquit Psalmista, in medio domus mea, qui facit superbiam.* Nolite ergo filij honores, gloriam & laudes hominum quærere, quia inquietudinem in hoc vobis procuratis maximam cordis. Quot enim suspensiones, quot timores, quot adulationes, quot inuidia monstra, quod denique plagas vulneraque ac passiones vobis inducitis, quot vitijs tandem vos seruire necesse est, dum vni putatis ambitioni superbiaeque vos seruientes? Imo & vix agnoscetis vos seruos. Superbia enim se ipsam non iudicat. Superbia sese non arguit, quin etiam iniuriam sibi fieri putat superbus, si de se vel ab alio malè audierit sentiri. Nihil igitur dulcius requie humilium. Nihil suauius pace humilium & mansuetorum. Quartum impedimentum est cupiditas. Ideo hic dicuntur alij abijisse in negotiationes suas. Nonne vides eos qui diuitias seculi quærunt, quomodo nullum tempus illis prolixum est, vbi de lucris & negotiationibus suis tractant? Pendè dixissem negationibus Domini. Negant enim inter huiusmodi veritatem Christum. Porro opera sancta agere, & diuino interesse officio, hoc eos grauat, & vniuersum absumit tempus. Multa, inquit, alia habemus agere. Verè multa habetis agere, ne intretis ad nuptiarum prandium, aut ne intretis quomodo deberetis cum veste nuptiali, hoc est, cum charitate. *Multos, inquit Ecclesiasticus, perdidit aurum & argentum, Christus quoque: Quid prodest homini, si lucratur vniuersum mundum animam suam, & detrimentum patitur? Aut quam commutationem dabit homo pro anima sua?* Non tamen de omnibus diuitibus loquor: sed de his qui quærunt diuitias, qui volunt diuites esse aut fieri in hoc seculo. Dicitis fortasse: Si mihi à parentibus relicta sunt diuitiae, nunquid propterea diuitiae mihi sunt impedimenta ne saluer? Non sunt tibi impedimentum si volueris, sed sunt etiam occasio & auxilium vt salueris. Audi igitur consilium Psalmista quod facias: *Diuitie, inquit, si affluant nolite cor apponere.* Nolite in diuitijs superbiere, nolite exaltare, nolite propter illas quicquam, quod Deum offenderet, admittere, nolite illis aliter aut ad necessitatem (non ad voluptatem) aut ad Dei gloriam, aut ad proximi consolationem vti. Si ergo adsunt, nolite inde extolli. Si absunt aut à vobis recedunt, nolite contristari, sed dicite cum Iob: *Domnus dedit, Domnus austrulit: sit nomen Domini benedictum.* Diuitias si habes, ideo te habere credas vt earum sis dispensator, non seruus. Non illæ imperent tibi, hoc est, earum amor non impe-

imperet tibi, non prohibeant tibi ne se, id est, diuitias ad consolationem pauperum audeas exponere: sed imperet tibi Christi amor, vt in eius honorem, vbiunque potueris, gaudeas easdem erogare. In hunc namque vsum eas tradidit tibi Deus. Videt te delicatum, qui ferre non potes multa ieiunia. Adorationem indeuotus es, ad alia item mortificationum studia & exercitia ineptus. Quapropter in hoc tibi prouidit Deus, vt habeas quo à pauperibus, quorum est regnum caelorum, illud compares. Iterum dico fili, scito te diuitijs iustis (nam si iniuste sunt, ne ad horam quæso has ratineas) à Deo & honoratum & oneratum, propterea vt his qui non habent necessaria, subuenias, atque sic pie dispensando pro te & pro tuis & pro consolatione pauperum temporalia bona, compares æterna. Hoc modo & non alio, fac profit tibi diuitias habere. Quintum impedimentum est malitia, quæ ex hoc quoque presenti Euangelio, quantum non solum impediatur salutem, sed etiam salutem, imo & Saluatori resistat, liquet. Nam dicitur: Reliqui tenuerunt seruos eius, & contumeliosos affectos occiderunt. Quid miramini? Aspiciate hæc vestra tempora. Videtis ne hodie crudeliorem quoque exerceri malitiam? Nonne sanctorum vidistis corpora ac exuias, quos olim & in vita, & post mortem Deus miraculis fecit gloriosos, aureis ablatis tumulis ac thecis, aut in cineres cremari, aut in paludes abijci? Quid plus fecit Dacianus aut Decius? Nonne vidistis eos qui nefaria noluerunt sententia subscribere, & eos qui summo pastori Ecclesie dicunt obediendum, qui fatentur denique sancto Petro, & eius successoribus, non cuius prophano homini dictum: Pasce oves meas, occidi? Nonne qui veritatem loqui audent, trucidantur? Exosi habentur omnes, quotquot loquuntur veritatem, persecutionemque patiuntur. Nec hi soli fugantur, qui prædicant veritatem Ecclesiasticam & Euangelium, iuxta catholicorum patrum orthodoxorum sententiam, sed etiam illi non sustinentur, qui nemini verbis, sed operantur & vita prædicant, hoc est, qui non verbis contendunt, quomodo viuere oporteat, sed vitæ suæ exemplo id commonstrant. Cuiusmodi monachi ferè vbi que nunc persecutionem patiuntur omnes: persecutio tamen Ecclesie in illis non finietur. A sanctuario quidem persecutio & plaga Domini incipit, sed paulatim in persecutores hæc reuoluetur. Beati autem qui nunc patiuntur propter iustitiam.

Beatus ille verus episcopus Ioannes Rossensis, qui verò martyrio propter Christum passus & coronatus est. Beati eius socij, qui veritatem Christi pluri quam hominum minas fecerunt. Quomodo inquis Rossensis aut socij eius pro Christo passi sunt, cum pro summi pontificis statu magis occisi videantur? Pro Christo, inquam, non pro pontifice passus est cum alijs Rossensis. Quia enim Christum Petro soli dixisse testatur est, eiusque successoribus: Pasce oves meas, quo Petrum eiusque successores Christus pastores constituit omnium ouium suarum, non quemuis regem, qui & seipsum subiectum summo debet se agnoscere pastori si vult inter oves Christi annumerari. Quod si inter Christi oves non vult agnosci, non mirum erit, vt neget pastorem, neget verba Christi, neget institutionem Christi, seque cum sit homo prophanus, animarum puta interficiendarum, se constituat pastorem, & temporalium (quod solum ei conuenit) se constituat rector?

RRRR 1 Pro

quis debeat esse dispensator ieiunij.

Matth. 5.

Malitia hominum, quantum resistat Saluatori.

Ioan. 11.

Ezech. 9.

Matth. 5.

D. Ioannes Rossensis episcopus quomodo pro Christo passus fuerit. Ioan. 21.

T. VI
21

Pro hac itaque veritate Roffensis episcopus, vir Deo dignus, cum socijs suis passus est, vt sanguine suo restarentur illum ouem non esse Christi, quisquis Petrum aut eius successorem, pastorem à Christo sibi constitutum negaret, contemneret, aut in illius se locum ordine inuerso, neque vocatus à Deo, nec potestate accepta subrogaret. Mortuus est, inquam, Roffensis, vt restaretur hanc sententiam veram esse & Euangelicam, soli Petro eiusque in persona successoribus eius dictam: Pasce oues meas. Ab illo pastore quisquis se subtraheret, ouem se Christi non esse luce clarius confiteretur. Qui enim non agnoscat pastorem ouium à Christo sibi constitutum, ouem se negat Christi.

Ceterum quisquis Petrum & eius successores non agnoscere vult pastores, agnoscat Vigilantij, Vuicleffi, Husfi, atque vetustorum hæreticorum successorem Lutherum. Qui, inquam, Ecclesie Christi ab Apostolis ad nos vsque deriuatq; non vult consentire aut communicare, in qua omnes sancti, omnes martyres, omnes miraculis insignes sancti doctores Ecclesie vixerunt, communicet & consentiat hæreticis: aut qui spiritu non vult regi illo, à quo regitur & fouetur Ecclesia sancta, quarat alium sibi spiritum, quo hæretici solent regi, pura spiritum dissensionis & diuisionis, qui spiritus est satanicus. Verum nunc de hac re satis. Veniet tempus quo non verbis, sed iudicio de eadem re disputabitur, quo potentes tunc potenter tormenta patientur. Interim qui iusti sunt, iustificentur adhuc, & qui in sordibus sunt, sordescant adhuc. Itaque vt redeamus vnde digressi sumus, eos, quos miserat seruos rex ad inuitatos vocandos quidam malitia ducti, non solum non audierunt, sed etiam occiderunt. Quo constat eos dedita opera fuisse malos. Posuerunt enim mala pro bonis, & odium pro dilectione seruis Dei retribuerunt. Sed dubitare haud immerito quis potest: Cum hic Dominus multos dicat vocatos, paucos verò electos: scriptum verò sit nescire hominem, an amore odiove dignus sit, an quædam sint signa, quibus agnosci quis possit aut consolari, quod Dei electus sit. Dicendum, hoc nulli certo constare posse, in gratia aut Dei amore se esse: possunt tamen indicia quædam & nonnullæ coniecturæ esse, quibus consolari possit homo Deo deuotus, sperareque se de numero esse electorum vnum. Dicit enim Bernardus: Si nullum esset signum ciuium cæli & ciuium inferni in hac vita, quæ tunc poterit esse consolatio inter spem & metum anxia sollicitudine fluctuantibus? Non igitur sine testimonio consolationis electos suos dereliquit. Itaq; primum signum est peccata in se derectari. Rectè igitur dixit Hieronymus: Tunc peccatorum salus incipit, cum quis veraciter pro delictis ingemiscit. Contra verò lætari in delictis, sicut de quibusdam scriptura dicit: *Lætantur cum molestantur, & exultant in rebus pessimis, est pessimum signum.* Secundum signum electorum est libenter de Deo audire, aut delectabiliter audire verbum Dei. Quod pro signo Christus quoque Iudæis, quo se cognoscerent, vnde essent, dedit, dicens: *Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non audistis, quia ex Deo non estis.* Hæc verba filij ad vos quoque applicate. Corda vestra excutite, an in templo vos delectet magis audire officium diuinum, & sermonem, seu prædicationem, quam de nugis, rumoribus seculi, & prophanis rebus vestris fabulari. Dicit autem Gregorius, certissimum esse signum prædestinationis, liben-

1. Cor. 14.

Sapient. 6.
Apo. 22.

Psal. 105.

Eccle. 9.

Bernard.
Electionis
Dei signa
quæ sunt.

Hieron.
Peccatorum
detestatio
quam sit bo-
num indicium
Pro. ...
Verbum Dei
libenter au-
dit signum
esse electo-
rum.
Ioan. 8.

Gregorius.

libe-
ver-
T
pau-
Apo-
omn-
Qu-
uer-
De-
cui-
pot-
nor-
am-
mi-
Quo-
qui-
De-
om-
me-
eod-
mi-
bir-
gifi-
tari-
est
xin-
Est
um
epi-
ab-
est
cur-
m-
mi-
flu-
ait
lib-
lib-
De-
sig-
cer-
lin-
cir-
in-
ria-
zir-

libenter audire verbum Dei. Perpendite cuiusmodi sit affectus vester ad verbum Dei.

Tertium est signum, patiens aduersitatum toleratio, vt sunt infirmitas, paupertas, &c. *Beatus enim homo qui corripitur à Domino.* Dominus quoque in Apocalypsi: *Ego, inquit, quos amo, arguo & castigo.* Et Paulus: *Flagellat autem omnem filium quem recipit.* Et iterum: *Quis enim filius, quem non corripit pater?*

Quartum signum est, in tribulationibus emendari. Si quis ita miseras aduersitates sustinet, vt sub his melior efficiatur, signum habet electionis Dei. Porro *cor durum malè habebit in nouissimo.* Huiusmodi autem fuit Pharaon, cuius cor ex plagis Dei non melius aut obedientius fiebat, sed in malitia potius indurabatur. Quintum est signum timentes Deum ac seruos Dei honorare. Qui enim Dei seruum aut amicum veneratur, propterea quia Dei amicus est, multo magis Deum amat ac veneratur, ob cuius gratiam hominem diligit aut veneratur. Infallibile autem est, quod Dominus dixit: *Quod vni ex minimis meis fecistis, hoc mihi fecistis.* Vnde manifestum est eum, quisquis Dei amicos, propterea quod Dei sunt amici, diligit, multo magis Deum diligere. Sextum est humilitas. Christiana obseruantia & electi Dei omnes hoc habent, vt aliquid virtutum Christi suis studijs imitentur, suisq; moribus exprimant. Maximè autem in humilitate Christi nonnihil cum eodem participant omnes Christi discipuli. Timor enim Dei deprimit hominem in sui cognitionem, vt erubescat coram humili Christo Deo superbi- re. Si enim discipulus est Christi, non potest non aliquid didicisse ex magistro & eruditione Christi. Est enim Christus doctor & magister humilitatis, & cuncti illum humiles sequuntur, quomodo diabolus quoque rex est super omnes filios superbiæ. Septimum est, grauatè audire mala de proximo, cum proximorum mala in bonum conuertere seu excusare oporteat.

Est enim hoc verè dilectionis argumentum. Diligere autem salutis indicium est ac signum, sicut Christus dicit: *In hoc cognoscent omnes, quod mei estis discipuli, si dilectionem habueritis ad inuicem.* Laudatissima igitur est consuetudo, absentibus neque detrachere, neque de illis detrahentes audire. Octauum est proximis in aduersis compati ac subuenire. Scriptum nanque est: *In- cundus homo qui miseretur & cõmodat, disponit sermones suos in iudicio, quam a-*

ternum non commouebitur. Quid enim Dei misericordia tam dignum, quam ho-

minis misericordia in proximum prærogata? Propterea beatos dicit Christus misericordes, quoniam misericordiam consequuntur. Psalmista quoque ait beatum, qui intelligit super egenum & pauperem quoniam in die mala liberabit eum Dominus. Nonum signum est, iniuriæ facilis dimissio. Qui libenter offensiones donat in se delinquentium, facile suis quoque peccatis à Deo veniam impetrat. Et ideo hortatur nos Paulus dicens: *Estote inuicem benigni & misericordes, condonantes inuicem.* Neque enim mentitur veritas, di-

lens: *Dimittite & dimittetur vobis.* Ecclesiasticus quoque idem consulens: *Relinque, inquit, proximo tuo nocenti te, & tunc tibi deprecati peccata sòuentur.* Decimum signum, desiderare se fore meliorem. Generat enim hoc desiderium in animo aliquam præparationem aut congruitatem ad recipiendam gratiam. *Beati namque qui esuriam & sitiunt iustitiam.* Quid autem aliud est esu-

rire ac sitire iustitiam quam desiderium profectus maioris? Vndecimum

signum

signum

Iob 5.
Apoc. 1.
Hebr. 12.
Ibidem.

Ecl. 1.
Exod. 5. 9.
12. & 14.

Seruos Dei
honorate bo-
num esse
signum.
Matth. 25.

Humilitas
vt sit electio-
rum signum.

Iob 44.
Detractiones
nolle audire,
quasi sit bo-
num signum.
Ioz. 4.

Psalm. 111.
Compati pro-
ximi bonum
esse signum.
Matth. 5.

Psalm. 40.
Iniuriarum
facilis dimis-
sio, signum esse
electionis.

Eph. 4.
Luc. 6.
Ecl. 12.

Desiderium vi-
tæ melioris,
signum esse
bonum.
Matth. 5.

RRRR ; signum

T. VI
21

Passionem Christi deuote recollere, predestinationis esse indicium.

Mariam venerari quam sit bonum signum.

signum predestinationis est, ad passionem & mortem Christi, & ad beatam Virginem Mariam deuotio: pura vt libenter passionem Christi recollas, vel saltem cum gemitu eius sis memor, Suauē quoque & desideratum sit tibi de hac cogitare, audire & loqui. Suauē sit tibi eandem venerari, meditari, & honorem ei orando, & gratias agendo exhibere. Beatissimam quoque virginem Mariam quotidie salutare, diligere, & venerari euident futurę gratiæ, misericordiæque apud Christum inueniendę est indicium. Non enim sicut non remuneratum Deus, quicquid vel suę passioni, vel eius in honore oblatum fuerit matri. Imo & misericordissima Dei mater sciens propter peccatores ad hanc gloriam & dignitatis præminentiam se venisse, non potest non precibus suis nunquam repellendis apud filium suum mortalibus, maxime autem sibi deuotis succurrere, & misericordiam obtinere. Videte nunc filij absque dissimulatione, quę in vobis ex signis huiusmodi insunt, & pro his, quę vobis non insunt, pariter Domino supplicetis misericordissimo nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA XXI. POST DOMINICAM S. Trinitatis, Epistola B. Pauli Apostoli ad Ephesios VI.

Confortamini in Domino & in potentia virtutis eius. Induite armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli: quoniam non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus principes & potestates, aduersus mundi retores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitie in caelestibus. Propterea accipite armaturam Dei, vt possitis resistere in die malo, & in omnibus perficere stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate, & indui lorica m iustitię, & caleati pedes in preparationem Euangelię pacis. In omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extingueri. Et galeam salutis assumite, & gladium spiritus, quod est verbum Dei.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Postquam Ephesios multa instructione Paulus docuerat, tandem opus erat illos quoque erudire, quomodo contra aduersarium excitaretur, & se pararent ad pugnam. Et qui inter illos suis viribus bonum se posse operari putauerant, nunc & voluntatem bonam & conatum, & vires à Deo intelligerent postulanda. Dicit igitur: Confortamini, hoc est, efficiamini fortes contra aduersarij insultus, impugnationesque omnes: idque non in viribus vestris, sed in Domino, hoc est, eo fidei respectu, quo ad Dominum confugiatis, eredentes eundem esse Dominum vestrum Omnipotentem, qui adesse & protegere vos velit. In hoc Domino confortamini, & in potentia virtutis eius, quę ab illo procedit, cuique nemo potest resistere. Induite vos armaturam Dei. Induamini armis omnibus, quibus militatur Deo. Roborate animarum vestrarum vires virtutibus, quę contra diabolum arma sunt precipua, vt possitis stare, hoc est, resistere perseveranter, ac pręualere aduersus insidias, fraudes, dolos, tentamentaque diaboli, quod haudquaquam pote-

Iob 9. 4.
Psalm. 75.
Sapient. 11.
Nicro. 49.